

Nieuwsbrief Januari 2010

In deze uitgave:

- **Netwerk- en Trajectberaad**
- **Maatjes Traject**
- **Wet Tijdelijk Huisverbod**
- **Samenwerking Flexteam**
- **Aankomende ontwikkelingen**
- **In het nieuws...**
- **Nieuwjaarsgroet**

Netwerk- en Trajectberaad

Jeugdigen die strafrechtelijk een misstap begaan kunnen om verschillende redenen in detentie veelal binnen een Justitiële Jeugdinrichting (JJI) worden geplaatst. Dit is altijd zo geweest. Uiteindelijk wordt een jeugdige berecht en keert hij terug in de maatschappij / omgeving waar hij vandaan komt. Aangetoond is dat veel jeugdigen echter weer recidiveren. Geconstateerd is dat dit mede veroorzaakt wordt door het ontbreken van goede samenhangende hulpverlening en nazorg na detentie.

Om recidive onder jeugdigen verder terug te dringen zijn de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK), Bureau jeugdzorg (Bjz) / jeugdreclassering (JR), de Justitiële Jeugdinrichtingen (JJI) en de gemeenten / Veiligheidshuizen nauwer met elkaar gaan samenwerken. In september 2008 werden landelijk zogenaamde Netwerk- en Trajectberaden ingevoerd. Binnen deze beraden wordt een samenhangende en sluitende aanpak mogelijk: alle jeugdigen die in een JJI worden geplaatst, krijgen tijdens verblijf en bij vertrek uit de JJI passende (na)zorg. Voor elke jeugdige wordt een zogenaamd trajectplan gemaakt, om de hulpverlening zo goed mogelijk op elkaar af te laten stemmen, om geen hiaten in het traject te laten ontstaan en om de jeugdige zo goed mogelijk voor te bereiden op zijn terugkeer in de samenleving en hiermee recidive te voorkomen.

In de praktijk betekent dit dat wanneer een jeugdige daadwerkelijk in een gesloten inrichting (dit kan overal in Nederland zijn) wordt geplaatst, vrijwel meteen een **Netwerkberaad** wordt ingepland waarbinnen de jeugdige wordt besproken. Hier wordt meteen zoveel mogelijk informatie over de jeugdige verzameld, wordt een inschatting gemaakt hoelang de jeugdige in een jeugdinrichting zal moet verblijven.

Tevens worden indien mogelijk al de eerste afspraken met betrokken instellingen (bijvoorbeeld geestelijke gezondheidszorg, gezinsvoogdij-instellingen en of ouders) gemaakt.

Binnen twee weken daaropvolgend vindt een **Trajectberaad** plaats. Dit trajectberaad vindt plaats in het Veiligheidshuis, binnen de regio van de gemeente waar de jeugdige vandaan komt (en na detentie waarschijnlijk naar terug zal keren). Deelnemers zijn de RvdK, BJZ, vertegenwoordiger(s) van het Veiligheidshuis en/of de gemeente en iemand van de betrokken JJI. Binnen het Trajectberaad wordt de verzamelde informatie gebundeld, vindt er fijnafstemming plaats en worden er concrete afspraken gemaakt wie wat op welk moment doet. In de praktijk wordt er gekeken naar verschillende leefgebieden zoals de thuissituatie (ouders / vrienden), dagbesteding (school / werk), financiën (o.a. schulden), de strafafhandeling (rechtbank), gezondheid (eventueel verslaving), wonen (waar) en overige zaken welke van belang kunnen zijn. In het Districtelijk Veiligheidshuis Heerlen, waar Trajectberaden over Heerlense jeugdigen plaatsvinden, worden de informatie en afspraken rondom zo'n jongere vastgelegd in een trajectkaart c.q. persoongericht perspectiefplan. Het streven is om bij het verlaten van de JJI alles wat gedurende de detentieperiode uitgevoerd kan of moet worden ook daadwerkelijk te hebben afgerond, en de zaken die na detentie door moeten lopen danwel moeten worden opgestart geregeld te hebben. Met andere woorden: de jeugdige mag niet zomaar worden vrijgelaten zonder dat zaken geregeld zijn. Voor jeugdigen die onder het werkgebied van het Veiligheidshuis Heerlen vallen wordt al ruim een jaar met Trajectberaden gewerkt. De partners die hieraan deelnemen ervaren dit als een duidelijke verbetering in vergelijking met de voorgaande periode. De samenwerking is nog verder verbeterd, en de verwachting is dat er naarmate dit instrument wordt doorontwikkeld nog meer winst valt te behalen.

Maatjes Traject

Sinds maart 2009 is binnen het Veiligheidshuis in Heerlen een zogenaamde pilot "maatjesproject" gestart. De Reclassering Nederland (RN) is gevraagd dit project inhoud te geven op grond van haar ervaring in het werven en werken van/met vrijwilligers voor de doelgroep van justitiabelen.

Vrijwilligers zijn, zo is uit onderzoek (o.a. door criminoloog Peter Nelissen) gebleken, essentieel voor het bevorderen van een gezond sociaal netwerk voor een leven zonder criminaliteit. Cliënten van het Veiligheidshuis hebben over het algemeen veel problemen op veel leefgebieden. Ze zijn veelal sociaal kwetsbaar en komen regelmatig in contact met politie en justitie.

De Persoonsgerichte Aanpak (PGA), waarbij onder het dak van het Veiligheidshuis door alle instanties wordt samengewerkt, werpt vruchten af maar de stap naar een bestaan zonder criminaliteit is voor velen groot. De inzet van een 'maatje', op wie de cliënt bij tegenslagen een beroep kan doen, is daarin van grote meerwaarde.

Via de RN kan in het kader van een maatwerkplan een vrijwilliger worden ingezet die afhankelijk van de specifieke situatie bepaalde activiteiten uitvoert of in een bepaalde behoefte voorziet. Deze vrijwilliger vervult de rol van maatje/buddy. Het doel van deze inzet is dat de betreffende inwoner van Heerlen op een goede manier in de gemeente integreert, waardoor overlast vermindert en de kans op recidive afneemt. De aanwezigheid van een maatje als rugsteun bij praktische zaken of op moeilijke momenten, biedt positieve kansen voor de betreffende cliënt. Voor de gemeente Heerlen is het resultaat dat mede hierdoor invulling wordt gegeven aan de lokale taken op het gebied van een sluitende aanpak van overlast en criminaliteit, zodat de kans op recidive wordt vermindert.

Onze eerste ervaringen zijn positief. Cliënten waarderen het dat mensen van "buiten" bereid zijn een helpende hand toe te steken. Men is er gewoon voor hem of haar als mens en niet als hulpverlener. Het "maatje" doet in de beleving van de cliënt ook ander dingen dan zaken die typisch door de hulpverlening worden gedaan; bijvoorbeeld het huis helpen opruimen, meegaan naar instanties, maar ze ook opwachten bij de poort wanneer ze uit detentie worden ontslagen.

Ik zou zeggen; (ex)gedetineerden en hulpverleners maak gebruik van dit waardevolle project!

Frans Vermeulen
coördinator Maatjesproject.

Wet Tijdelijk Huisverbod

Huiselijk geweld komt op grote schaal voor en is de meest voorkomende vorm van geweld in Nederland. Slachtoffers van geweld zijn vaak vrouwen en kinderen maar het treft ook mannen, ouders en ouderen. Vaak leidt het huiselijk geweld ook tot andere psychosociale problemen. Om deze vorm van geweld te bestrijden is huiselijk geweld een van de pijlers binnen het Veiligheidshuis. Een goede ketensamenwerking op het gebied van hulpverlening voor alle plegers, slachtoffers en getuigen van huiselijk geweld moet helpen deze problemen op te lossen.

Wekelijks komen bij het veiligheidshuis alle meldingen van huiselijk geweld binnen die door de politie zijn gemuteerd. Hierna wordt door diverse welzijn en zorgpartners actie ondernomen om dit huiselijk geweld te stoppen.

Tijdens een casusoverleg met het Openbaar Ministerie wordt gekeken naar de mogelijkheid voor een strafrechtelijke aanpak. De meest complexe casussen van huiselijk geweld worden wekelijks in het casusoverleg besproken. Ook hier zitten diverse ketenpartners bij elkaar waaronder het algemeen maatschappelijk werk, bureau jeugdzorg, politie, en Mondriaan e.a., die gezamenlijk tot een aanbod komen om ook in deze casussen huiselijk geweld te bestrijden. Tot slot is het afgelopen jaar de Wet Tijdelijk Huisverbod geïntroduceerd. Dit blijkt een effectief middel voor de aanpak van huiselijk geweld.

Het huisverbod is bedoeld om huiselijk geweld terug te dringen. De pleger van huiselijk geweld mag aanvankelijk tien dagen niet meer terug naar huis en mag geen contact opnemen met de partner en kinderen. Het is bedoeld als afkoelingsperiode waarbij de hulpverlening de tijd krijgt om alle problemen in kaart te brengen en een hulpaanbod kan doen om verdere escalatie van het geweld te voorkomen.

Het huisverbod kan, afhankelijk van de situatie, verlengd worden met achttien dagen. Plegers die het huisverbod overtreden worden vervolgd door het Openbaar Ministerie. De hulpverlening die wordt aangeboden is niet vrijblijvend. Ook hier werken het Algemeen Maatschappelijk werk, Politie, Bureau Jeugdzorg en de Horst (plegerhulpverlening) samen om het huiselijk geweld te verminderen.

De burgemeester van de gemeente heeft de bevoegdheid om een huisverbod op te leggen. Het procesmanagement voor de hele aanpak huiselijk geweld, die deze aanpak stuurt en coördineert ligt bij Alcander.

Samenwerking Flexteam

Het Flexteam van de gemeente Heerlen is een integraal handhavingsteam, bestaande uit een tiental medewerkers van gemeente, politie en brandweer, dat panden aanpakt waarbij sprake is van overlast in de breedste zin van het woord. Het gaat hierbij vaak om dealpanden, ernstige vervuiling, ongedierte en/ of geluidsoverlast.

Het Flexteam kan middels een pandgerichte aanpak achter de deur, bij mensen binnen kijken. Tijdens de acties in deze panden komen zij in aanraking met de bewoners die deze overlast veroorzaken. De ervaring leert dat dit dan gaat om multi-probleemgezinnen en mensen met gedrags- en/of psychiatrische problemen. Omdat deze mensen vaak niet in staat zijn om zelfstandig verandering te brengen in hun situatie, is er samenwerking met het Veiligheidshuis ontstaan.

Het Veiligheidshuis maakt vervolgens, in het kader van de integrale (systeemgerichte) aanpak, in samenwerking met een groot aantal ketenpartners, een plan van aanpak. In dit plan van aanpak wordt gekeken naar alle leefgebieden. Bij de uitvoering van het plan wordt gebruik gemaakt van de juridische (repressieve) handhavingsmogelijkheden van het Flexteam om de bewoners binnen die zorg te krijgen die noodzakelijk is om herhaling van de overlast te voorkomen en om structurele positieve gedragsverandering bij de mensen teweeg te brengen. Op deze manier wordt enerzijds een einde gemaakt aan een overlastgevende situatie en anderzijds worden de bewoners geholpen bij het verbeteren van hun levenssituatie. Bovendien wordt de kans op herhaling van overlast hierdoor verkleind.

Aankomende ontwikkelingen

- ❑ **Intensivering intergemeentelijke samenwerking**
Er heerst een bestuurlijke ambitie om binnen Parkstad meer en nauwer samen te gaan werken. Het Veiligheidshuis zal deze ontwikkeling nauwlettend volgen met het oog op de consequenties die dit voor het V-huis kan hebben.
- ❑ **Coördinatie / regie nazorg voor volwassen (ex-)gedetineerden**
Vanaf 1-1-2010 wordt dit een "nieuwe" taak voor de gemeente. Momenteel wordt er een college en raadsvoorstel gemaakt over de invulling van deze taak.
- ❑ **Aanpak multiprobleemcasuïstiek**
Binnen het politiedistrict Heerlen treft men ook casuïstiek aan die weliswaar schrijnend en zorgelijk van aard is, maar die niet direct bij het veiligheidshuis thuis hoort (bijvoorbeeld omdat er geen sprake is van criminaliteit of forse overlast). Het gaat hierbij vaak om personen of gezinnen die de veelheid van problemen niet meer aankunnen en dreigen af te glijden naar dakloosheid, het veroorzaken van (soms forse) overlast en het niet meer adequaat kunnen zorgen voor zichzelf of voor hun familieleden. Binnen het zogenaamd Stedelijk Kompas (afdeling Welzijn) is hiervoor een aanpak ontwikkeld die nauw aansluit bij de werkwijze binnen het veiligheidshuis. Naar verwachting zullen hiertoe twee procesmanagers multiprobleem en een administratieve ondersteuner aan het veiligheidshuis worden toegevoegd.

In het nieuws....

Wat is ons de afgelopen tijd overkomen in de media?

'Ex-gedetineerde is braver'

Uitgegeven: 14 december 2009 07:45

Laatst gewijzigd: 14 december 2009 07:45

AMSTERDAM - Voor het eerst sinds twaalf jaar lijken ex-gedetineerden minder snel in de fout te gaan.

© NU.nl/Chris Heijmans

Uit de nieuwe recidivemonitor die justitieminister Ernst Hirsch Ballin maandag presenteert, blijkt dat 54 procent van de bajesklanten na detentie binnen twee jaar op het verkeerde pad eindigt.

In 2004 was dat nog 59 procent. Hirsch Ballin spreekt volgens De Telegraaf van een "doorbraak".

© NU.nl

Nieuwjaarsgroet

Het Veiligheidshuis district Heerlen wenst u allen een succesvol 2010 toe waarin samenwerking opnieuw tot resultaat gaat leiden, daar zijn wij van overtuigd!

Contact

Heeft u vragen naar aanleiding van deze nieuwsbrief of wilt u meer informatie over het Veiligheidshuis district Heerlen, neem dan contact op met Roel Kraaij / manager Districtelijk Veiligheidshuis Heerlen, tel. 045-5605200 of email info@veiligheidshuisheerlen.nl.

Via de website <http://www.veiligheidshuisheerlen.nl/> kunt u zich aan- of afmelden voor deze nieuwsbrief.